

האדם והא'נסט'נקטים

תופיק אלחכים

מערבית: פרץ-דרור בנאי

מר לי חברי שעה שישבנו ליד שולחן הסעודה,
 - בכל שנה אני מצפה לעונת השלום באינסוף
 סבלנות.
 ותלש את כנף השליו בידו והחל נוגס וטורף בבשרה
 בתאוה. ותוך שאני פועל כמוהו אמרתי לו,
 - גם השליו שמח בהגיע העונה, משום שגם לו זוהי עונת-תיירות-
 החורף.
 - תיירות החורף?! אבוי לו לטיפש. לו רק ידע שנופשו החורפי אינו
 אלא קיבתנו?
 - לו רק ידע? ומי אמר לך שאינו יודע?
 וכאן שיווה לקולו נימה נדהמת,
 - מה אני שומע? האם הוא יודע?
 - מדוע לא? סביר למדי שהוא יודע.
 - הוא יודע שהוא בא אלינו בכל חורף להינפש, ואנו מקבלים אותו
 אל-תוך קיבותינו?
 אמרתי בנימה שקטה מאוד,
 - ככל תייר ונופש, האם כל אלה הבאים אלינו מדי חורף להינפש
 ולטייל, מתעלמים מזה שנקלוט את כספם אל-תוך כיסינו?
 והשיב,
 - בטח! כל תייר בא בידיעה שהוא יבזבז את כספו. אבל השליו, לא
 ייתכן שהוא יודע שהוא בא לבזבז את חייו.
 - היה בטוח שהוא יודע, ולמרות זאת הוא מגיע, כי ידיעת הסכנה
 אינה פוטרת מן ההרפתקה והמסע.
 - אם כך הוא עוף חסר תבונה. היה עליו לדעת שמסעו לקינון
 החורף הוא עונת כליונו; אמנם אין ספק בכך שחלק מהשלום יכולים
 להימלט מן הרשתות, ולשוב שלמים את מקום מוצאם. אך הייתכן
 שאותו חלק נותר אוויל, טיפש וסומא, מבלי להסיק את המסקנה
 שמציירת לו הסכנה למרות העובדה שבני מינו חוסלו וכך הוא
 ממשיך להסתכן בראשית כל חורף, שוכח את הקורות הקודרים של
 קרוביו?
 אמרתי תוך כדי חיוך,
 - אתה רוצה שהעוף הזה יהיה נבון יותר מהאדם? זה שמחכות לו
 ולבני מינו רשתות אשר בתוכן ממתין הכליון. ואלו הן המלחמות
 שבכל פעם הוא ניצל מהן, למרות שמכבר חיסלו רבים מבני מינו,
 והיה מתבקש ממנו שיחכים ויגיד, "לעולם לא אשוב אליהן, לא
 אשליך עוד את הגזע האנושי אל הגיא הממית הזה. די במה
 שנתעולל לו". אלא, מה שקורה הוא אחר בתכלית, הוא ממשיך
 להשליך את עצמו ואת הדומה לו בגיא המוות הזה פעם אחר פעם,
 תוך שכחת מה שאירע בעבר. ובכל פעם הוא ממצה ממגוון כוחות
 ההרס, ההרג והכליה כמות כפולה מאשר לפני כן. רשתות השלום,

לכל הפחות הנן תמיד רשתות, לא נשתנו זה מאות שנים, אולם
 רשתות המלחמות האנושיות משתנות באופני ההרג, ומרחיבות את
 טווח פגיעתן במהירות המהממת את השכל, ומדאיגה את לב האדם.
 ובכל-זאת, אין לאנושות שיח חשוב יותר ממועד מסעה הבא אל
 המלחמות הדורסניות שבפתח.
 ובן-שיחי השיב בנימת השלמה,
 - נכון, נכון! האדם פחות נבון מן השליו, אבל...
 ואני קטעתי אותו,
 - אבל מה?
 - אבל עד מתי? אימתי תשוב התבונה לבני האדם? מתי יחדל האדם
 להביא על עצמו...
 והושיט ידו אל עוד שליו צלוי שהיה בצלחת במגמה לטורפו.
 ואז אמרתי לו,
 - אם באחד הימים ייעלם השליו מן הצלחות הללו, ולא יהיה ניתן
 להשגה בשווקים, ויאמר לך שעונתו הגיעה, אך הוא לא הגיע,
 והמלכודות שהוקמו נטושות במקומן, ממתנות ללא תקווה, תדע
 שדבר מה קרה בהלכות החיים, ושהאינסטינקטים נשתנו וגם האדם
 בתורו נעשה נבון. ■